

3. Белорусов В., Шишов Е. Частный детектив в уголовном процессе: некоторые аспекты проблемы // Уголовное право. – 2001. – № 2. – С. 53-55.
4. Евланова О.А. Участие частных детективных и охранных предприятий в борьбе с преступностью: криминологический аспект. – Дис. ...канд юрид. наук. – М., 1999. – 21 с.
5. Дашков Г.В., Китаев В.И. и др. Обеспечение законности в деятельности частных правоохранительных служб за рубежом. – М.: Манускрипт, 1994. – 48 с.
6. Асанов Р.Ф. Преступления против интересов службы в коммерческих и иных организациях: квалификация и ответственность. Монография / Под ред. д.ю.н. П. Н. Панченко. – Уфа : УЮИ МВД России, 2000. – 153 с.
7. Крысин А.В. Безопасность предпринимательской деятельности. - М.: Финансы и статистика, 1996 – 379 с.
8. Проект Закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» №3726 від 28.12.2015 <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=57580&pf35401=371611>

Миронова Т.М.,

викладач кафедри кримінально-правових
дисциплін юридичного факультету

Лаврушина О.С., студентка

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Європейський вибір України, проголошений на найвищому політичному рівні, потребує суттєвих змін у системі законодавства та серйозних зусиль у сферах його застосування, у тому числі кримінально-процесуальній. З прийняттям нового КПК було зроблено певні кроки у напрямку реформування

законодавства з метою гармонізації правової системи України з європейськими стандартами прав людини та їх кримінально-процесуального забезпечення. Зокрема, законодавчо врахована правова позиція Європейського Суду з прав людини стосовно тривалого проведення в Україні досудового слідства як одна з проблем, що свідчить про порушення нею положень ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо необхідності дотримання розумних строків кримінального провадження [1].

На стадії досудового розслідування одним із основних завдань кримінального судочинства є забезпечення швидкого розслідування обставин злочину. Але на цьому шляху іноді виникають ситуації, через які органи досудового розслідування не завжди можуть безперервно і своєчасно проводити необхідні слідчі дії та приймати відповідні рішення для швидкого завершення досудового розслідування. У зв'язку з цим у кримінальному процесі існує інститут зупинення досудового розслідування до моменту усунення відповідних перешкод у його провадженні [2].

Зупинення досудового слідства складно назвати позитивним фактором, адже зупинення (навіть тимчасове) роботи з розслідування злочинів тягне настання негативних наслідків. Небажані юридичні наслідки проявляються в тому, що затягування розслідування ускладнює процес встановлення істини, відновлення порушених прав та інтересів осіб, передусім, відшкодування шкоди потерпілим та цивільним позивачам часто виявляється неможливим, а інколи перерва у провадженні ставить під загрозу безпеку учасників процесу, щодо яких після призупинення справи вчиняються протиправні дії з боку злочинців, що приховуються чи яких ще не встановлено. А це зрештою призводить до невизначеності судової перспективи кримінальної справи. Залишення злочину нерозкритим, а злочинця – без покарання сприяє вчиненню нових злочинів, тобто погіршення криміногенної ситуації. Ці проблеми обумовлені, окрім невисокої кваліфікації правозастосувача, ще й недосконалістю закону, недостатнім теоретичним напрацюванням питань

призупинення досудового слідства, необхідних для слідчої практики науково-обґрунтованих рекомендацій.

Більшість із передбачених законом підстав для зупинення досудового розслідування (ст. 280 КПК) пов'язані із відсутністю у провадженні підозрюваного (хвороба, переховування від розслідування) як ключової фігури кримінального процесу, з приводу діянь якої й проводиться досудове розслідування. Відсутність інших учасників кримінального провадження (потерпілого, свідка) за аналогічних підстав заважають провадженню, однак, підставами для його зупинення не є [3].

З прийняттям КПК 2012 року доцільність відповідних змін ст. 280 КПК «Підстави та порядок зупинення досудового розслідування» обумовлена вимогою законодавця застосовувати у кримінальному провадженні принцип верховенства права, з реалізацією якого таке доповнення набуде цілком реального характеру.

Варто звернути увагу на те, що між положеннями ч. 2 та ч. 5 ст. 280 КПК виникають розбіжності. Так, у ч. 2 йдеться про те, що до зупинення досудового розслідування необхідно провести всі необхідні та можливі слідчі (розшукові) дії, а також усі дії для встановлення місцеперебування особи. У свою чергу в ч. 5 закріплюється, що після зупинення досудового розслідування проведення слідчих (розшукових) дій не допускається, крім тих, які спрямовані на встановлення місцезнаходження підозрюваного. Як бачимо, законодавець в одній частині статті говорить про неможливість зупинення досудового розслідування, якщо не виконанні всі дії для встановлення місця перебування особи, а в іншій – прямо вказує на те, що такі дії повинні проводитися після винесення відповідної постанови.

У ч. 1 статті 280 КПК наведений вичерпний перелік підстав зупинення досудового розслідування, а саме: 1) підозрюваний захворів на тяжку хворобу, яка перешкоджає його участі у кримінальному провадженні, за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком; 2) підозрюваний переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної

відповідальності і його місцезнаходження невідоме; 3) наявна необхідність виконання процесуальних дій у межах міжнародного співробітництва [3].

Зрозуміло, що для визнання особи хворою на тяжку хворобу необхідно отримати медичну довідку, однак як свідчить практика, особа з метою ухилення від кримінальної відповідальності таку довідку може підробити. З приводу цієї підстави існує ще одна проблема – у положеннях КПК зазначено, що хвороба підозрюваного має бути тяжкою, проте переліку хвороб, які є тяжкими, у кодексі не міститься.

Отже, можна зазначити, на законодавчому рівні не досить чітко врегульовано процедуру зупинення досудового розслідування. Існують певні прогалини і колізії між окремими положеннями КПК. Перелік підстав зупинення досудового розслідування повністю не охоплює й не враховує суспільні реалії, тому і потребує розширення в деяких випадках.

Список використаних джерел:

1. Удалова Л. Деякі проблемні питання правозастосування кримінального процесуального законодавства /Л. Удалова // Актуальні питання кримінального процесуального законодавства [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://rada.pravo05.ua/3341-12>. - Заголовок з екрана.
2. Наливайко Є. Проблемні питання повідомлення особі про підозру та зупинення досудового розслідування / Є. Наливайко // Публічне право. – 2013. – № 1. – С. 379.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України [текст]: станом на 1 вересня 2017 р. – К. : Аерта, 2017. – 284 с.